

Autoriēm — prasības darbiem publicēšanai *Scripta Letonica*

Scripta Letonica ir recenzēts multidisciplinārs zinātniskais žurnāls

1. Publicēšanai žurnālā *Scripta Letonica* var tikt iesniegti zinātniska rakstura oriģināli darbi. Priekšroka ir publikācijām par pētījumiem Latvijā vai Baltijas jūras reģionā.

Publicēšanai iesniegtā manuskripta informācija nedrīkst būt jau agrāk publicēta vai iesniegta publicēšanai kādā citā izdevumā (izņemot konferenču tēžu veidā) Latvijā vai ārpus Latvijas, tajā skaitā jebkurā valodā. Saskaņā ar Latvijas un starptautisko tiesību normām, autori apņemas ievērot prasības un uzņemas atbildību par plagiatiska satura izplatīšanu vai sveša materiāla uzdošanu par savu.

Zinātnisko konferenču rīkotāji var rezervēt žurnāla *Scripta Letonica* numurus konferences materiālu publicēšanai. Arī konferenču raksti var tikt publicēti tikai pēc recenzijas procesa iziešanas.

2. Publicēšanas politika. *Scripta Letonica* pieņem publicēšanai oriģinālrakstus, īsus ziņojumus, apskatus un monogrāfijas.

Standarta publicēšanas **valoda** — latviešu un angļu. Angļu valodā publicējamo manuskripta valodas korekcija var būt maksas pakalpojums (ja autors to nav nodrošinājis pirms manuskripta iesniegšanas). Lai padarītu savu pētījumu rezultātus starptautiski atpazīstamus, autori aicināti publikāciju manuskriptus sagatavot angļu valodā un rast iespēju nodrošināt iepriekšēju manuskripta valodas korekciju. Manuskripti var tikt pieņemti publicēšanai arī citā valodā, ja tas nepieciešams pētāmās nozares specifikas dēļ. Neatkarīgi no manuskripta valodas, tekstam ir jābūt rakstītam labā valodā un nepārprotamam. Ļoti sliktā valodā rakstīti manuskripti var tikt noraidīti.

Zinātniskā redakcija — visi iesniegtie darbi (izņemot monogrāfijas), pirms to publicēšanas tiks pakļauti anonīmai recenzijai. Parastais recenzentu skaits — divi recenzenti. Pretrunīgi vērtējamu recenziju gadījumā var tikt pieaicināts trešais recenzents. Monogrāfijas tiek pakļautas atklātai recenzijai. Recenzentu skaits var atšķirties, atkarībā no zinātnes nozares specifikas.

Lai taupītu autoru laiku, pirms manuskripta nodošana recenzentiem, redakcija veic iesniegto manuskripta sākotnējo pārbaudi un šajā procesa stadijā var manuskriptu priekšlaicīgi noraidīt pilnībā (ja manuskripts neatbilst vispārpieņemtajām prasībām, kas izvirzītas rakstu sagatavošanai) vai uzdot autoriem manuskriptā veikt labojumus.

Pēc recenzentu vai redakcijas aizrādījumiem autoriem ir jā sagatavo labots manuskripts un jā iesniedz redakcijā divu nedēļu laikā pēc aizrādījumu saņemšanas. Ja pēc aizrādījumu nosūtīšanas dienas, autori neiesniedz

labotu manuskriptu 90 dienu laikā, manuskripts tiek noraidīts publicēšanai, izņemot noteiktā termiņa laikā notikuša vienīgā vai korespondētāja autora nāves gadījumā. Autori var noraidīt viņiem izvirzītos aizrādījumus, par aizrādījumiem iesniedzot noraidīšanas pamatojumu (brīvā tekstā).

Publicēšanai pilnībā noraidītie manuskripti nevar tikt iesniegti atkārtoti.

Jebkuru neskaidro jau-tā-tājumu gadījumā jā sazinās ar redakciju, izmantojot ēpastu:

rpd-science @ inbox.lv

3. Manuskripta sagatavošana un iesniegšana.

Teksts. Pamatteksts sagatavojams tikai **.DOC**, **.DOCX** vai **.RTF** formāta elektroniskā dokumenta veidā.

Tabulas ievietojamas manuskripta pašās beigās vai kā atsevišķi **.DOC**, **.DOCX**, **.RTF** vai **.XLS** formāta dokumenti.

Cita formāta elektroniskie dokumenti tekstam un tabulām netiek pieņemti.

Teksts un manuskripta sadaļas obligāti jāstrukturizē atbilstoši sniedzamās informācijas raksturam.

Visiem manuskriptiem ir obligātās sadaļas, kas atdalāmas ar konkrētu virsrakstu — **Kopsavilkums**, **Ievads**, **Bibliogrāfija** (*Atsauces*, *Literatūra*), **Atslēgas vārdi** (vai atbilstoši manuskripta pamatvalodai). Pērējās sadaļas un to virsrakstus veido atbilstoši manuskripta specifikai. Eksperimentāla un hipotētiska rakstura darbos obligātas sadaļas — **Metodika** (vai **Materiāls un metodika**), **Rezultāti**, **Diskusija** (vai **Rezultāti un Diskusija**). Visas pateicības personām, kas palīdzējušas manuskripta tapšanā, kā arī finansētājiem norādāmas nodaļā **Pateicības** (pirms bibliogrāfiskās informācijas atsauču saraksta). Pētījumos, kur izmantotas muzeju un arhīvu kolekcijas, šo iestāžu pilni nosaukumi, atsauču sarakstā lietotie nosaukumi saīsinājumi, kā arī iestāžu pilna adrese jānorāda nodaļā **Materiāls un metodika**. Ja tas ir iespējams, ieteicams galvenos secinājumus apkopot atsevišķā nodaļā **Secinājumi**. Neatkarīgi no darba pamatvalodas, **Kopsavilkums** angļu valodā ir obligāts visiem manuskriptiem.

Manuskripta pamatteksts rakstāms, nelietojot specifiskas noformēšanas opcijas, automātiskās darbības (piemēram, numurēšana, atkāpes, utt.). Teksta sagatavošanā pieļaujamas vienīgi šādas darbības — pamatteksta vienāda izlīdzināšana (*Justify*), treknraksta teksts (*Bold*), slīpraksta teksts (*Italic*) vai pasvītrots teksts (*Underline*).

Visā manuskriptā pamattekstam ir jāievēro vienāds stils. Tekstam ir jābūt pārdomātam un labi uztveramam,

lietojama vienīgi zinātniskās izteiksmes valoda, kas būtu saprotama arī plašākai sabiedrībai. Pētījuma laikā iegūtā informācija ir ne tikai jāpasniedz, bet arī jāanalizē (cik to atļauj pieejamā informācija vai pētījuma raksturs). Nepārbaudītu informāciju tekstā nemin vai uzskaita (ja tas ir nepieciešams) vienīgi pieņēmumu formā, piemēram — „Iespējams, ka ...”, „Nepieciešams pārbaudīt, vai ...”, utt.

Nodaļu **virsrakstus** un **apakšvirsrakstus** nenumurē un iedala ne zemāk kā līdz trešās pakāpes apakšvirsrakstiem, izmantojot šādu formatējumu:

Nodaļas virsraksts (bez atkāpes no kreisās malas)

1. pakāpes apakšvirsraksts (ar atkāpi no kreisās malas)

2. pakāpes apakšvirsraksts (ar atkāpi no kreisās malas)

3. pakāpes apakšvirsraksts iesāk rindkopu. Rindkopas teksts ... (ar atkāpi)

Tabulas numurē secībā, kādā tās citētas tekstā. Atsauces uz tabulām tekstā ir obligātas. Standarta tabulu citējums tekstā rakstāms iekavās — piemēram, (1. tabula), (2. tabula), (3. un 4. tabula). Atsauce var būt arī pamattekstā, ja to pieļauj izvēlēta teikuma uzbūve. Tabulām virsraksts un tabulas numurs rakstāms pirms tabulas — piemēram, **1. tabula** *Tabulas virsraksta teksts*. Tabulu paskaidrojumi — tūlīt aiz tabulas virsraksta vai zem tabulas.

4. Attēli. Ja rakstu papildina ar attēliem, tie sagatavojami labā kvalitātē. Attēlus, kā atsevišķus elektroniskos dokumentus, iesniedz reizē ar pamatteksta manuskriptu.

Labākai manuskripta pārskatīšanai recenzijas procesā, ja attēli nav liela apjoma, tos ievieto arī manuskripta beigās. Atsauces uz attēliem tekstā ir obligātas, kas tekstā citējamās tāpat kā tabulas — piemēram, (1. attēls), (2. attēls), (3. un 4. attēls). Katram attēliem norāda attēla numuru un parakstu, ko izvieto zem attēla. Ja attēli tiek iesniegti vienīgi kā atsevišķi dokumenti, tad visiem attēliem numuri un paraksti jānorāda manuskripta beigās (aiz tabulām). Attēla paraksta piemērs — **1. attēls** *Attēla paraksta teksts*. Visus paskaidrojumus par attēlos redzamo informāciju ir jānorāda aiz attēla paraksta. Attēlus bez vajadzības neierāmē.

Fotoattēli, attēli, kas iegūti ar visa veida fototehniku. Ja izmantotā tehnika pieļauj iespēju izvēlēties sagatavojamā attēla elektroniskā dokumenta formātu, tad attēlus iegūst uzreiz **.TIFF** vai **.TIFF (multi)** formātā. Ja elektronisko attēla dokumentu var saglabāt tikai formātā, kas nav **.TIFF**, tad attēlu saglabā un iesniedz publicēšanai attiecīgajā formātā (parasti **.JPEG** vai **.JPG**).

Attēlus, kas oriģināli iegūti citā formātā (kas nav **.TIFF**) nedrīkst labot grafiskajās datorprogrammās un attēli iesniedzami tādā formātā, kādā tie ir iegūti oriģināli. Ja autors vēlas šādā attēlā veikt dažāda rakstura norādes, tad attēls vispirms ir saglabājams kā **.TIFF** formāta elektroniskais dokuments un tikai tad var veikt jebkādas izmaiņas pašā attēlā. Ja šī prasība nav ievērota, attēla publicēšana var tikt atteikta.

Shematiskie zīmējumi un **skenēti dokumenti** sagatavojami tikai kā **.TIFF** vai **.TIFF (multi)** formāta elektroniskie dokumenti. Publicēšanai netiek pieņemti pašrocīgi zīmētie vai skenētie attēli, kas sākotnēji viedoti / ieskenēti citā formātā, bet kā **.TIFF** dokumenti

saglabāti pašās beigās, tādēļ attēli attiecīgajā formātā jā saglabā uzreiz.

Vajadzības gadījumā (par papildu samaksu) shematisko zīmējumu sagatavošanu nodrošina redakcija, iepriekš par to vienojoties ar autoru, taču tas paildzinās manuskripta sagatavošanas publicēšanai laiku. Skenētiem dokumentiem, pirms to skenēšanas, skenera izvēlnēs ir jāizvēlas izšķirtspēja vismaz **360 dpi** vai augstāka. Attēli, kas tiek iegūti skenējot rokrakstus vai citu smalkas grafiskas uzskates informāciju, iegūstami lielākā izšķirtspējā.

Grafiki un diagrammas sagatavojami vienā plāknē. Daudzu dimensiju attēli netiek pieņemti. Krāsu attēli ir jāizvēlas pēc iespējas mazāk, priekšroku dodot melnajai krāsai un pelēkajiem toņiem. Lēģendas un cita papildinoša informācija iekļaujama tikai attēla parakstā (nevis pašā grafikā vai diagrammā). Grafiku un diagrammu, vai līdzīga rakstura attēlus iesniedz kā atsevišķus elektroniskos dokumentus, kas saglabāti **.TIFF** vai citā, oriģinālajā elektroniskajā formātā, atkarībā no datorprogrammas, kur attēls izveidots. Citos formātos, kas nav **.TIFF** dokumenti, saglabātus attēlus, ja ir nepieciešami papildinājumi, apstrādā tāpat kā parastus attēlus, iepriekš tos saglabājot kā **.TIFF** dokumentus. Attēlus, kas izveidoti *Microsoft Excel* iesniedz kā pilnu **.XLS** vai **.XLSX** dokumentu, kas satur pašu attēlu, izejas datus un attēla paraksta informāciju.

Krāsu attēli, ja to nav daudz, publicēšanai var tikt pieņemti bez maksas. Ja krāsu attēli ir daudz, autori sedz to publicēšanas tipogrāfijas izmaksas (iepriekš sazinoties ar redakciju). Neatkarīgi no krāsu attēlu skaita, to publicēšana *Scripta Letonica* elektroniskajā versijā ir bez maksas.

5. Pielikumi. Pielikumus teksta vai tabulu veidā, aiz bibliogrāfiskās informācijas saraksta, pievieno tikai nepieciešamības gadījumā. Elektroniski dokumenti kā pielikumi nevar tikt pievienoti. Ja eksistē manuskripta papildinoši elektroniska rakstura dokumenti, kas nolaupāti Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, vai kādā citā publiski pieejamā elektronisko dokumentu krātuvē, tad manuskripta tekstā izdara atsauci uz šo krātuvi, kur elektroniskos dokumentus ir iespējams apskatīt.

6. Atsauces (Literatūra). Visai informācijai un citātiem, kas nav pašu manuskripta autoru materiāls, vai ir manuskripta autoru agrāk publicēts materiāls, obligāti ir jābūt atsaucēm uz informācijas pirmavotu. Visas atsauces, izņemot atsauces uz konkrētu personu sniegto informāciju, uzskaita aiz manuskripta pamatteksta. Atsauce jābūt arī pie katra attēla, kas ir aizgūts no citiem avotiem (vajadzības gadījumā iegūstot arī atļauju attēla pārpublicēšanai).

Citu personu sniegta informācija. Atsauce norāda arī citu personu, kas nav manuskripta autori, personīgi sniegto informāciju, norādot šo personu uzvārdu un iniciāļus, kam seko attiecīgs teksts, piemēram — (J. Bērziņš, *nepublicēti dati*) vai (J. Bērziņš, *personīga informācija*). Var norādīt arī laiku (gadū, mēnesi vai pilnu datumu), kad informācija ir saņemta, piemēram — (J. Bērziņš 2014, *personīga informācija*). Šīs atsauces norāda tikai iekavās tekstā, atbilstoši piemēriem, vai iekļauj teikumā, ja izvēlēta teikuma uzbūve to atļauj. Ja citu personu ieguldījums ir bijis nozīmīgs, viņiem arī izsaka pateicību.

Literatūra (atsauces tekstā). Atsauces uz literatūras vai citos avotos pieejamo informāciju tekstā sniedz pēc autora un gada pieraksta — (*Bērziņš 2014*) vai pēc numerācijas pieraksta principa — [1] vai [1, 3, 10] (atbilstoši zinātnes nozarē biežāk pieņemtajam stilam), reizē visā manuskriptā ievērojot vienotu atsauču noformēšanas stilu. Ja autors nav zināms, tad kā autoru norāda: anonīms, bet nezināma gada gadījumā norāda daudzpunkti kvadrātiekvāds: [...], piemēram — (anonīms [...]).

Literatūras (atsauču) saraksts. Visu drukātā, elektroniskā vai citādā viedā publicēto informācijas avotu sarakstu izvieto atsevišķā nodaļā aiz manuskripta pamatteksta. Katrs informācijas avots sarakstā var tikt iekļauts tikai vienu reizi. Visus informācijas avotus sarakstā kārtot alfabēta secībā. Ja atsauces uz informācijas avotiem tekstā citē pēc numerācijas metodes, tad liela apjoma darbos informācijas avotus var nekārtot alfabēta secībā. Atsaucēs norādāma visa nepieciešamā informācija, kas ļautu lasītājam pašam atrast un pārbaudīt informācijas avotu. Žurnālu un grāmatu gadījumā minama šāda galvenā informācija: *autors, publicēšanas gads, nosaukums // žurnāla, grāmatas vai konferences materiālu krājuma nosaukums* (ja citē rakstu vai sadaļu, kā arī konferences tēzes), *publicēšanas vieta* (pilsēta; norāda tikai neperiodiskiem izdevumiem), *lapuses no-līdz* (ja citē rakstus vai sadaļas). Elektroniskajiem informācijas avotiem norāda arī mājaslapas adresi un datumu, kad pēdējo reizi mājaslapa apmeklēta. Pārējās ciētās informācijas atsauču pierakstam var izmantot starptaurisko satandartu ISO 690:2010. *Information and documentation — guidelines for bibliographic references and citations to information resources.*

7. Manuskripta iesniegšana.

Manuskripti jā sagatavo un jā iesniedz elektroniskā veidā, sagatavoto manuskriptu sūtīt uz ēpasta adresi:

rpd-science @ inbox.lv

Ja manuskripta vai tā daļas iesniegšana nav iespējama elektroniski, autoriem ir jā sazinās ar redakciju, lai vienotos par manuskripta iesniegšanas iespējām.

Manuskripta pamattekstu iesniedz kā vienu elektronisko dokumentu. Šajā dokumentā iekļauj arī tabulas (izvieto manuskripta beigās) un visu attēlu numurus un parakstus ar paskaidrojumiem (aiz tabulām). Ja attēli ir maz vai tie nav apjomīgi (nepalielina elektroniskā dokumenta izmēru), tad attēlus var ievietot kopā ar to parakstiem. Visus attēlus nosūta arī kā atsevišķus oriģinālus elektroniskos dokumentus.

Papildu manuskripta pamattekstam iesniedzamos elektroniskos dokumentus (attēli un tabulas), neatkarīgi no to elektroniskā formāta, numurē atbilstoši tekstā lietotajai attēlu un tabulu numerācijai, šo dokumentu nosaukumos nelietojot atstarpes, simbolus vai speciālos burtus.

Piemēram: *manuskripta_teksts.doc, 1_attels.tif, 2_attels.xls, 3_attels.jpg, 4_attels.tif, 1_tabula.doc ...*